

Hänvisning
Ert meddelande per e-post 16.9.2021

Social- och hälsovårdsministeriet
PB 33
FIN-00023 STATSRÅDET

Kontaktperson
Jurist Joel Bremlus, +358 (0)18 25000 (växel)
joel.bremius@regeringen.ax

kirjaamo@stm.fi

Ärende

Komplettering till utlåtande om utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar

Landskapsregeringen har 16.9.2021 av social- och hälsovårdsministeriet mottagit regeringens proposition i sin helhet översatt till svenska. Därutöver meddelar social- och hälsovårdsministeriet att landskapsregeringen kan komplettera sitt tidigare utlåtande fram till 17.9.2021 kl. 16:00. Landskapsregeringen lämnar följande komplettering till sitt tidigare utlåtande (15.9.2021, ÅLR 2021/7800).

Landskapsregeringen konstaterar att propositionen inte innehåller någon ny barnkonsekvensbedömning gällande förslaget att förlänga bestämmelserna om hälsosäkerhet vid gränserna, utan propositionen hänvisar till den tidigare konsekvensbedömningen i RP 105/2020 rd. Detta trots att landskapsregeringen vid upprepade tillfällen meddelat social- och hälsovårdsministeriet att bestämmelserna har medfört negativa konsekvenser för barn, även för barn födda 2006 eller senare som inte direkt omfattas av bestämmelserna. Bedömningen i propositionen om lagförslaget är proportionerligt, nödvändigt och förenligt med barnkonventionen är således ofullständig.

I propositionen redovisas erfarenheter av de hälsosäkerhetsåtgärder som vidtagits i den gränsöverskridande trafiken inom olika regioner. Propositionen har till denna del helt uteslutit den information som landskapsregeringen redovisat till social- och hälsovårdsministeriet (26.8.2021, ÅLR 2021/7297). Däremot redovisas liknande erfarenheter från Lappland. Enligt statsrådets förordning om undantag från skyldigheten att visa upp covid-19-intyg och delta i covid-19-test (FFS 804/2021) har kommunerna vid gränsen mot Sverige inkluderats bland de områden från vilka ankommande inte avkrävs covidintyg eller test. Som skäl till detta nämns att ytterst få smittfall konstaterats vid resor över gränser och att de smittkedjor som förekommit under sommaren har kommit med resenärer från Södra Finland. I Lappland har en stor del av dem som dagligen passerar gränsen i nuläget fått två vaccindoser och under hösten består trafiken i huvudsak av personer som vistas i gränskommunerna. Detta är således samma erfarenhet som på Åland. Det är högst anmärkningsvärt att erfarenheterna på Åland inte redovisas i propositionen och att landskapsregeringen inte tidigare fått ta del av ovan nämnda

information trots att skrivelsen från landskapsregeringen uttryckligen efterfrågade erfarenheter från andra regioner. Det är likaså anmärkningsvärt att inte samma undantag som för Lappland även gällt för resa till Åland. Landskapsregeringen drar slutsatsen att statsrådet vid beslut om förordningen har gjort en omotiverad särbehandling av Lappland jämfört med Åland som inte är grundad i en riskbedömning kopplad till incidens eller förekomst av virusvarianter i avreseregionerna. Lagen i sin nuvarande och föreslagna utformning garanterar således inte likabehandling.

Landskapsregeringen betonar återigen sin bedömning av att 58 i § i lagförslaget strider mot artikel 3.1 i barnkonventionen om inte barn under 16 år undantas. Därutöver ifrågasätts bedömningen att det är nödvändigt på medicinska och epidemiologiska grunder att barn mellan 12-15 år omfattas av förslaget om nationell tillämpning av EU:s digitala covidintyg enligt 58 i § i lagförslaget. Landskapsregeringen noterar att det i propositionen anges att Institutet för hälsa och välfärd i sitt remissutlåtande ansåg att inget intyg bör krävas av personer under 16 år, eftersom 12–15-åringar enligt Institutet för hälsa och välfärd mycket sällan insjuknar allvarligt och sannolikt för smittan vidare i mindre omfattning än vuxna sedan de insjuknat.

Landskapsregeringen noterar att Institutet för hälsa och välfärd enligt propositionen bedömer att alla 12 år fyllda har möjlighet att få en full vaccinationsserie inom oktober 2021, vilket - med beaktande av den föreslagna tiden på minst 7 dygn från den sista dosen i vaccinationsserien tills intyget är godtagbart - innebär att intyget är tillgängligt för de yngsta åldersgrupperna tidigast i början av november 2021. Landskapsregeringen påpekar att på Åland vistas regelbundet barn mellan 12-15 år som är skrivna i Sverige, till exempel barn där föräldrarna har delad vårdnad och en förälder bor på Åland. Enligt Folkhälsomyndighetens beslut 16.9.2021 kommer Sverige inte påbörja vaccinering av denna åldersgrupp förrän i november 2021, såvida inte barnet tillhör en riskgrupp. De flesta i denna grupp kommer således inte vara fullt vaccinerade förrän i slutet av år 2021 eller början av år 2022. Lagförslaget får därför större konsekvenser för dessa barn om inte åldersgränsen höjs till 16 år.

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Annette Holmberg-Jansson

FÖR KÄNNEDOM

Ålands lagting, självstyrelsepolitiska nämnden, susanne.eriksson@lagtinget.ax
Statsrådets kansli, registratorskontoret@vnk.fi
Anna Hallberg, nordisk samarbetsminister, anna.hallberg@gov.se
Heidi Kaila, Statsrådets kansli, heidi.kaila@vnk.fi
Anne Kumpula, Social- och hälsovårdsministeriet, anne.kumpula@stm.fi
Viveca Arrhenius, Social- och hälsovårdsministeriet, viveca.arrhenius@stm.fi
Mats Löfström, riksdagsledamot, mats.lofstrom@riksdagen.fi
Claes Hammar, generalkonsul på Åland, claes.hammar@gov.se
Janina Groop-Bondestam, Justitieministeriet, janina.groop-bondestam@om.fi
Noora Löfström, Statsrådets kansli, noora.lofstrom@vnk.fi
Ålands hälso- och sjukvård, info@ahs.ax
Rädda Barnen Åland, info@raddabarnen.ax